

Brussel, 27 juni 2011

Sociale statistieken 2010: aardgasbudgetmeter is reëel alternatief voor afsluiting

De VREG publiceert jaarlijks een aantal statistieken over de toepassing van de sociale openbaredienstverplichtingen voor elektriciteit en aardgas in Vlaanderen. Deze statistieken zijn dit jaar uitgebreider en opgesplitst per provincie.

Bij 2,76% of 71.120 huishoudelijke afnemers werd het leveringscontract in 2010 door de energieleverancier opgezegd, voornamelijk omwille van wanbetaling. Bij 0,98% of 25.244 afnemers werd deze opzegging alsnog geannuleerd in de loop van 2010 omdat de schuld (of een voorschot) tijdig werd betaald of er toch nog een afbetalingsplan werd opgestart.

Het aantal actieve budgetmeters stijgt verder, vooral het aantal aardgasbudgetmeters. Dit heeft het aantal afsluitingen voor aardgas doen dalen met 9,16% ten opzichte van 2009. Globaal waren eind 2010 (momentopname) zelfs minder toegangspunten afgesloten dan begin 2010. De aardgasbudgetmeter biedt dus een reëel alternatief voor afsluiting.

Voor het eerst werden ook provinciale cijfers opgenomen in het sociaal rapport. Daaruit blijkt dat Limburg relatief gezien het hoogste aantal geplaatste ingeschakelde elektriciteitsbudgetmeters, de minste operationele oplaadmogelijkheden voor budgetmeters, het hoogste aantal fraudegevallen en het hoogste aantal afsluitingen kent.

Jaarlijks publiceert de VREG het rapport met cijfergegevens over de toepassing van de wettelijke procedures bij wanbetaling door huishoudelijke afnemers. Het huidige rapport bevat statistieken en duiding met betrekking tot het kalenderjaar 2010. Deze statistieken zijn dit jaar uitgebreider en opgesplitst per provincie. Daarom is niet voor ieder cijfer een evolutie ten opzichte van 2009 te schetsen.

Procedure bij de energieleveranciers

Het aantal gezinnen dat een ingebrekestelling in de bus kreeg, is in 2010 aanzienlijk gestegen, vooral door de gewijzigde (verkorte) invorderingsprocedure bij een belangrijke energieleverancier. 41,53% van de afbetalingsplannen werd niet correct nageleefd door de klant. Dit kan wijzen op te strenge afbetaalplannen, maar het kan ook een gevolg zijn van gestegen energieprijzen. Hierdoor krijgen sommige klanten het financieel moeilijker.

Bij 2,76% of 71.120 van de huishoudelijke afnemers werd het leveringscontract in 2010 door de energieleverancier opgezegd, voornamelijk omwille van wanbetaling. Bij 0,98% of 25.244 van de afnemers werd de opzegging van hun contract echter alsnog geannuleerd in de loop van 2010 omdat de schuld (of een voorschot) tijdig werd betaald of er toch nog een afbetalingsplan werd opgestart. Ook de cijfers van de netbeheerders tonen sinds eind 2008 een stijging van het aantal klanten dat door hen beleverd wordt na opzegging van hun leveringscontract wegens wanbetaling.

Er blijven grote verschillen tussen de energieleveranciers onderling inzake de toepassing van de sociale openbaredienstverplichtingen, onder andere inzake de gehanteerde invorderingsprocedures, het bedrag vanaf wanneer de facturen ingevorderd worden, het beleid inzake afbetalingsplannen,....

Als gevolg van de automatische toekenning van de sociale maximumprijs sinds 1 juli 2009 is er een sterke stijging merkbaar van het aantal afnemers dat van dit voordeel geniet (van 5,55% naar

7,05%). Omdat de invoering van de automatische toekenning nog steeds loopt, wordt verwacht dat dit percentage nog zal stijgen.

Levering door de netbeheerder

In 2010 steeg het aantal huishoudelijke klanten van de sociale leverancier voor elektriciteit met 6% (tot 77.324) en voor aardgas met 8% (tot 54.701). De sociale leverancier belevt de klanten van wie het leveringscontract door de commerciële energieleverancier omwille van wanbetaling werd opgezegd.

Budgetmeters

De netto stijging van het aantal actieve budgetmeters zette zich door in 2010. Enerzijds komt dit door het actief inzetten van de budgetmeter bij betalingsproblemen, anderzijds wordt vastgesteld dat sommige gezinnen verkiezen om niet terug te keren naar de commerciële markt, uit vrees om opnieuw schulden op te bouwen. Via hun budgetmeter willen ze hun energiekost in toom houden, ondanks het feit dat de tarieven voor niet-beschermde afnemers niet de goedkoopste op de markt zijn. 18,35% van de in 2010 geplaatste budgetmeters waren naakte budgetmeters. Bij een naakte budgetmeter wordt de stroombegrenzer uitgeschakeld. Als deze afnemers hun kaart opladen, kunnen ze toch onbeperkt elektriciteit verbruiken. Het is dus een beter alternatief dan afsluiting.

Het aantal actieve aardgasbudgetmeters is sterk gestegen ten opzichte van 2009. Eandis startte vanaf het tweede semester van 2009 met het plaatsen van aardgasbudgetmeters en Infrac pas in 2010, na de winterperiode.

Stroombegrenzers

In 2010 zien we een toename van het aantal actieve stroombegrenzers. Er werden minder stroombegrenzers geplaatst dan in 2009, maar er werden er ook veel minder uitgeschakeld. Het totale aantal actieve stroombegrenzers is hierdoor toegenomen. Nochtans worden in principe alleen nog stroombegrenzers geplaatst als of waar het technisch niet mogelijk is een budgetmeter te plaatsen.

Lokale AdviesCommissie (LAC)

In 2010 werden er iets minder dan 30.000 dossiers (voor elektriciteit en aardgas apart) doorgestuurd naar de LAC. De voornaamste redenen waarom deze dossiers werden doorgestuurd waren weigering of niet-naleving van het afbetalingsplan en weigering van toegang om de budgetmeter te kunnen plaatsen of om de stroombegrenzer uit te schakelen.

Afsluitingen

In de loop van 2010 werden 1.857 (0,07%) toegangspunten elektriciteit door de netbeheerders afgesloten omwille van wanbetaling en aanverwante redenen. Dit is meer dan een verdubbeling in vergelijking met 2009, toen slechts 923 (0,03%) toegangspunten afgesloten werden. Er werden echter 1.267 toegangspunten heraangesloten, tegenover slechts 878 vorig jaar. Het netto-aantal afgesloten toegangspunten is dus toch gestegen. We spreken hier bewust niet over afgesloten *gezinnen* omdat niet met zekerheid kan gezegd worden dat de toegangspunten op eind 2010 – of zelfs op het moment van afsluiting zelf – nog bewoond waren. Er is ook een groot verschil tussen het aantal afsluitingen na LAC-advies bij Eandis (0,04%) en Infrac (0,16%).

Voor aardgas waren er opnieuw minder afsluitingen dan het jaar ervoor. In de loop van 2010 werden 9,16% minder toegangspunten afgesloten dan in de loop van 2009. Het aantal heraansluitingen blijft ongeveer gelijk (0,20%) en is nog steeds hoger dan het aantal afsluitingen. De verklaring ligt bij de aardgasbudgetmeter, waarvan de plaatsing pas in 2010 echt op gang kwam. Deze budgetmeter biedt een alternatief voor afsluiting, omdat er zo geen nieuwe schulden opgebouwd kunnen worden bij de aardgasnetbeheerder.

De VREG benadrukt dat afsluiten slechts mogelijk is in een strikt omlijnd aantal gevallen, al dan niet na advies van de LAC. In de gevallen waarin de vraag tot afsluiting moet voorgelegd worden aan de

LAC, speelt het vooronderzoek van de LAC een cruciale rol in het welslagen van het sociale energiebeleid van de Vlaamse regering.

Provincies

De sociale statistieken van de netbeheerders worden in dit rapport voor het eerst per provincie voorgesteld om een beter beeld te krijgen van de situatie per provincie. Daaruit blijkt dat Limburg het voor de meeste indicatoren minder goed doet dan de meeste andere provincies. Zo zijn er relatief gezien het hoogste aantal geplaatste ingeschakelde elektriciteitsbudgetmeters, de minste operationele oplaadmogelijkheden voor budgetmeters, het hoogste aantal fraudegevallen en het hoogste aantal afsluitingen. Vlaams-Brabant kent volgens deze statistieken het minste energiearmoede. Wat betreft het aantal aardgasbudgetmeters is een vergelijking tussen de provincies vooralsnog moeilijk te maken omdat Infrax pas eind 2010 met de plaatsing ervan begonnen is. Wellicht zijn deze verschillen voor een deel verklaarbaar door sociaal-economische factoren.

Nota aan de redacteurs:

De VREG (Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt) staat in voor de regulering en controle van de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt in Vlaanderen. De VREG wil de Vlaamse afnemers bijstaan om de mogelijkheden van de vrije energiemarkt te leren kennen en hun weg te vinden op deze markt. Hij volgt de ontwikkelingen van de Vlaamse energiemarkt, bekeken in een Europese context, via studies. In zijn adviserende taak aan de Vlaamse Regering verwerkt hij z'n kennis over de Vlaamse energiemarkt. Hij neemt gepaste maatregelen om de uitvoering van het beleid te ondersteunen. De VREG ijvert voor een transparante Vlaamse energiemarkt en realiseert zijn opdrachten via een open communicatie met de Vlaamse overheid, de marktspelers en de afnemers.

Voor meer informatie over dit persbericht:

André Pictoel, Gedelegeerd Bestuurder VREG
Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
02/553.13.52, 0473/593.874 of andre.pictoel@vreg.be
Web: www.vreg.be